

har foreligget denne Nødvendighed for at forsyne Hjemmemarkedet med Hvede, er der nu en betydelig større Anledning dertil. Jeg tænker ikke her paa den Vinding, det vil være for de vedkommende Hvededyrkere at faa et Par Kroner mere for deres Hvede, men jeg tænker paa den Vinding, det vil være for Landet som Helhed nu, da vi mangler Tilførsel af Brødkorn. Forholdet er nemlig, at medens Møllerne noterer Hvede af dansk Avl til 22 Kr. 50 Øre pr. 50 kg, noterer de Hvede af fremmed Avl til 42 Kr. 50 Øre, saa man vil se, at Landet har den største Interesse i at producere den til vort Brød fornødne Hvede. Det, vi mangler, er omkring ved en Trediedel — her i København blander man lidt over en Trediedel i og ude i Provinserne lidt under —, og i Tidsrummet Januar—Juli 1916 har vi fremstillet tre Fjerdedele af vort Forbrug af Flormel af dansk Hvede, saa det er altsaa af den største Interesse for Landet, om vi kan producere den Hvede, vi selv skal bruge.

Den yderligere Godtgørelse af 2 Kr. til Hvede- og Rugdyrkerne er naturligvis en Forbedring, men jeg er ikke sikker paa, at den vil faa stor Betydning, eller at mange vil komme til at nyde godt af den. Jeg indser imidlertid godt, at det vil være i høj Grad vanskeligt at faa gennemført de Ændringer, det kunde være ønskeligt at faa indført i Lovforslaget, og som, hvis de skulde være af nogen Værdi, maatte have tilbagevirkende Kraft, og jeg tør derfor ikke komme ind paa en Omtale af dem. Det er muligt, at det bliver nødvendigt at resignere og tage Forholdene, som de nu en Gang ligger, og afvente Fremtiden. Det forekommer mig, at der i høj Grad er Mulighed for at opnaa Enighed om de foreliggende Lovforslag, og jeg vil i saa Henseende minde om en Udtalelse i den højtærede Indenrigsministers Fremsættelsestale: „Afgørelsen af, om det rette Forhold paa disse Omraader er truffet, vil jeg selvfølgelig overlade til den videre Drøftelse her i Tinget og haaber ved Samvirken med de mange paa dette Omraade særdeles kyndige at kunne finde det rette Forhold“. Jeg vil efter den højtærede Ministers hele Tone i hans Fremlæggelsestale mene, at det er hans Hensigt at gaa til dette Ting med Villighed til Forhandling om Enkelthederne. Jeg tror derfor, der er den største Udsigt til at opnaa et for Landet gunstigt Resultat. Hvis vi havde staaet overfor en Kornligning for det kommende Aar med

det Faktum, at vi manglede Brødkorn, kunde jeg have givet mit Partis ubetingede Tilslutning til Lovforslagene, men nu har jeg, som sagt, maattet tage nogen Reservation overfor Enkeltheder. Jeg tør imidlertid sige, at mit Parti vil gaa til Behandlingen af disse Lovforslag ud fra den saglige Nødvendighed, der foreligger, og med Villie til at bringe det bedst mulige Resultat for Land og Folk ud deraf.

Hauge: Jeg kan paa mit Partis Vegne i det væsentlige tilfræde de to Lovforslag, som foreligger til Behandling, og hvis Hovedindhold for det første er, at der foruden det Tilskud af 4 Kr. pr. Tønde, som allerede er tilsagt Rugdyrkerne udover den gældende Maksimalpris for Rug, skal ydes dem ekstra 2 Kr. pr. Tønde, naar de har leveret mere Rug end et vist Kvantum pr. Tønde Hartkorn, og at der skal ydes Hvededyrkerne et tilsvarende Tilskud pr. Tønde Hvede, samt at der foretages en Byggligning. Vi vil yde vor saglige Medvirkning til, at disse Lovforslag kan blive vedtaget her i Rigsdagen i den bedst mulige Skikkelse, men jeg maa dog bemærke, at jeg ikke er helt uden Betænkelighed ved, saaledes som foreslaaet, paa ny at forøge Statskassens Udgifter til et Formaal, som vel er af almen Karakter, men som alligevel er af den Beskaffenhed, at Pengene til Dels ydes til Folk, der i Forvejen har kunnet gøre Krigen til en Indtægtskilde.

Naar vi Socialdemokrater, trods de Betænkeligheder, som jeg her har givet Udtryk, vil stemme for Lovforslagene, specielt for det Lovforslag, som kræver de forøgede Udgifter af Statskassen, er det for det første, fordi Forholdene her i Landet er af en saa overordentlig Beskaffenhed, at Regeringen nødvendigvis maa træffe særlige Foranstaltninger for fremtidig at kunne sikre Landet det nødvendige Brødkorn. Disse Foranstaltninger kan ikke træffes uden Rigsdagens Medvirkning, og da der raader en meget forskellig Opfattelse af, hvad der her er det rigtige, er det en Selvfølge, at vi Socialdemokrater ikke kan og heller ikke vil stille Krav om, at vore Ønsker ubetinget opfyldes. For det andet ønsker vi ved at give Lovforslaget vor Tilslutning paa ny at give Udtryk for vor gode Villie til at medvirke til, at der skabes Landbruget de bedst mulige Arbejdsvilkaar. Vi erkender, at Høsten har været vanskelig, den lovede godt, men Vejret gjorde i nogen Grad Forventningerne til Skamme, og vi erkender, at saa-